

The Polar Passage Year 2000 Expedition:

Teir bíða í Íslandi

- Manningin umborð á Olgu hefur bíðað í Íslandi í ein mánað. Góður norðuratlantiskur sjómansvísdómur sigur, at eingin fer við smábáti út á opið hav eftir hálfan august. Men Anders og Frederik vóna at sleppa avstað ein av fyrstu døgnum, skrivur Joel Cole, talsmaður fyrri ferðina, í tíðindabrevi

TURID KJØLBRO

Í summari løgdu teir fyra umborð á Olgu, The Polar Passage Year 2000, inn á Havnarvág, ávegis til Íslands og Grønlands. Teir nógvu og áhaldandi trupulleikarnir við bátið frá byrjan av, gjørdur, at tveir av manningini, sjálvur Robert Peary, ið er upphavsmaðurin til ferðina, og am-

erikanarin og Føroyavinurin Joel Cole, gjørdur av at fara av - í øllum førum á hesum sinni. Teir settu stórt spurnartekin við tryggleikan á bátið; umframt hildu teir tað vera óðamannaverk at royna at sleppa til Eysturgrønlands so seint á árinum. Joel Cole er framvegis talsmaður fyrri ferðina, og í gjár fingi vit soljóðandi bræv.

- Teir komu til Íslands.

Ein lítill dagsferð, og í síðsta mánaði komu teir, ið eru eftir umborð á The Polar Passage Year 2000 Expedition inn á Hafnarfjörð í Íslandi. Teir sigldu til Íslands um náttina, høvdu gott veður á ferðini og sjógvurin var til vildar. Eftir, at teir høvdu fyllt tangarnar við bensini fyrstu ferð, vildi eini motorurin ikki í gongd aftur. Teir gjørdur tí av at sigla

spakuliga við einum motori, og meðan Frederik royndi at finna ein útveg, skifti Anders onkrar eykalutir. Eftir øllum at døma var tað júst tað, sum skuldi til, tí motorurin fór í gongd aftur og teir hildu leiðina fram til Íslands.

Síðstu fáu kilometrarar av ferðini var meiri ferð sett á motorin orsakað av grunna sjónum. Hugsakotið

aftan fyri hesa avgerðina var, at um teir tóku í botn, var tað betri um tað var við einum motori enn við tveimum.

Harður streymur

Eftir at hava sovið í tvær nætur, etið og hvílt, fóru Frederik og Anders umborð á Olgu, og síðani lögdu teir aftur til brots fram við Íslandsku strondini, fram við Vestmannaoyggjunum, runt nesið við Keflavík og inn í Keflavík og Reykjavík. Tá ið teir rundaðu suðurvestur endan á Íslandi, upplivdu teir tað Anders kallaði „tann ógvusligasta streymin higartil“. Aldurnar skolaðu umborð og teir kom seint fram. Men so skjótt teir vóru komnir inn í sjálva Reykjavíkina, var sjógvurin meiri róligur og ferðin gekk skjótari.

Eftir ein lítlan steðg í Keflavík, vóru teir til reiðar at gera eina roynd at koma til Danmarkarstrætið, sundið ímillum Grønland og Ísland. Hetta er tann longesteinurin á ferðini, og orsakað av einum hørdum suðurvestur streymi og møguligum ísflókum framvið strondini á Grønlandi, var hetta eisini tann vandamesti teinurin.

Anders og Frederik fylltu tangarnar, gjørdur bátið klársum so ofta fyrr, og lögdu so frá landi. Teir sigldu nógvar tímar í stórari aldu. Vindur og sjórók gjørdur, at nógvur sjógvur kom umborð. Tá ið báðar elektronisku pumpurnar gingu fyrri, máttu teir undir at oysa við einum plastilati. Teir høvdu bert lagt 80 kilometrar aftur um seg í fyra tímar, og tí gjørdur teir av at venda við aftur til Íslands. Ein gløgg avgerð, tá ið hugsað verður um, at tað hevði tikið teimum í minsta lagi 30 tímar við verandi ferð.

Upp aftur stóri trupulleikar

Tá ið teir komu aftur til Íslands, fingi teir trupulleikar við øðrum motorinum. Tann

43. dagin, eftir at ferðin byrjaði, uppagaðu teir, at vatn var komið í maskinuna. Tann 46. dagurin varð brúktur til at kanna maskinuna, og teir gjørdust bilsnir og klökkir, tá ið teir sóu, at ein stong var brotin, at metalpetti vóru inni í maskinuni, og at eitt stempel var fast. Teir roknaðu seg fram til, at vatn blandað saman við olju og gassi, var komið inn í maskinuna og hevði volt henda skaðan. Seinni um dagin lurtu ein mekanikari eftir maskinuni og honum dámdi ikki tað hann hoyrði. Dagin eftir vórðu teir greiddir yvir, at maskinlutirnir máttu skiftast út og at hetta arbeiðið kundi ikki gerast uttan at lutirnir vórðu sendir úr Fraklandi til Danmarkar og síðani úr Danmark til Íslands. Ikki tykkum at siga, fóru Anders og Frederik aftur í flúðina, sum stóð teimum í boði frá bátaverksmiðjuni, ið hevði Olgu undir hond, og teir drúkku burtur sorginar í Vodka og øli.

Eina viku seinni komu lutirnir og arbeiðið kundi byrja aftur. Sum áður gekk arbeiðið við bátið skjótt, og báturin er nú siglingarklárur. Hetta millumbilið hevur Frederik verið á ferð ígjøgnum Ísland fyri at finna formlutir, sum hava samband við heimlandið Grønland. Frederik, sum er ein amatør fornfrøðingur, frøddist hvørja ferð hann greiddi mær frá gomlum, fjarum bústøðum, sum hann hevði funnið fram til fram við grønlendska sjóvarmálan.

Síðani báturin er gjørdur aftur, hava Frederik og Anders bíðað eftir góðum veðri. Góður norðuratlantiskur sjómansvísdómur sigur, at eingin fer við smábáti eftir hálfan august út á opið hav. Men Anders og Frederik vóna at fáa ein møguleika ein av næstu døgnum. Og nú, eftir meiri enn ein mánað í Íslandi, bíða teir framvegis.

Atlantis gevst

Biografurin í Atlantis gevur hall orsakað av vantandi áhuga og skuldin í húsinum er stór, tí steingir Atlantis í Klaksvík fyríbils

JOHN JOHANNESSEN

Tá vikan er av, slóknar peran í filmsvísaratólinum í Atlantis fyrri seinastu ferð - fyríbils. Felagið, ið rekur húsið er illa fyrri figgarliga og undirtøkan fyrri biografium er lítill og eingin. Tí ætla nevndin sær at steingja biografium fyríbils, so sleppast kann undan at koma í stórri skuld.

Kostnaðarmikil umvæling

Leif Eliassen, dagligur leiðari í Atlantis, harmast um støðuna, men sigur, at eftir hansara tykki er tað skila-

best at steingja biografium áðrenn støðan gerst enn verri. Hann visir á, at felagið hevur eina ógvuliga stóra skuld at dragast við, og fyrr enn ein loysn um, hvussu skuldin skal gjaldast er funnin, onpar biografium ikki aftur.

Ein av orsøkunum til stóru skuldina hjá Atlantis er umbyggingin av húsinum, sum varð framd fyrri tveimum árum síðan. Í figgarætlanini varð kostnaðurin av umbyggingini mettur at vera um eina millión, men veruleikin gjørdist, at figgarætlanin varð sprongd við tveimum

Skjótt verður kalt í Atlantis... Biografurin letur aftur síðst í vikuni

milliónum.

Leif Eliassen sigur, at feiri feløg standa í rað at fáa pening rindaðan, ið Atlantis skyldar teimum, og tí er skilabesta loysnin at steingja meðan loysn verður funnin á trupulleikanum.

Tiltøk úr Norðurlandahúsinum
Dagligi leiðarin í Atlantis veit ikki nær biografurin onpar aftur, men hann sigur, at ætlanin ikki er, at húsið skal liggja heilt deytt, hóast

biografurin steingir. Ætlanin er nevnliga at gera avtalu við Norðurlandahúsið, soleiðis, at tvey tiltøk, ið eru í Norðurlandahúsinum, eisini koma til Klaksvíkar. Her hugsar hann um tónleikafremförlur, mótasýningar

og annað líknandi.

Nevndin í Atlantis fer at hava fund í næstum, har avgjørt verður, hvussu trupulleikin skal loysast, og vón teirra er, at biografurin ikki verður stongdur longri enn ein mánað.

Mynd: John Johannesen